

En av poängerna med ett gemensamt projektkontor är möjligheten att direkt kunna nå varandra för att diskutera gemensamma frågor.

Gemensamt projektkontor stärker samarbetet

Ett gemensamt projektkontor är en god grund för ett bra samarbete mellan beställare, byggare och konsulter. Effektivare möten, komprimerad projekteringstid, ökat engagemang och kunskapsutbyte samt en mer träffsäker slutprodukt är några av vinsterna. Dessutom ges tillfälle att introducera BIM till mindre aktörer som kan ha svårt att på egen hand ta till sig BIM-konceptet.

SEDAN BYGGDIALOG I KARLSTAD startade sin verksamhet 2007 arbetar företaget enbart med partnering, alltid med BIM-stöd och, inte minst, med ett arbetssätt som bygger på gemensamma projektkontor.

– Det sker en bra utväxling när man sitter tillsammans, att ha en gemensam plats där man samlar all kunskap under hela projekt-tiden. Grunden är att ha med entreprenörer och projektörer tidigt i projektet för att kunna tillvarata allas kunskap, säger Sven Olsson, teknisk chef på ByggDialog.

Ett projektkontor finns på plats vid byggsplatsen från projekteringsperioden och fram tills bygget är klart. Det bemannas i olika utsträckning av alla dem som arbetar med projektet men alla finns där under en eller två gemensamma dagar varje vecka då samtliga är tillgängliga. Då kan var och en få svar direkt utan att behöva mejla varandra och vänta på svar. Sven Olsson vill inte se ett enda mejl i ett projekt – man ska prata direkt med varandra.

– Det kan vara lite motstånd i början, men sedan funkar det och vi har väldigt effektiva möten med rätt bemanning, säger han. Alla som deltar ska ha något att tillföra. Att lämna sitt vanliga kontor under ett par dagar i veckan fungerar för de flesta och all vår erfarenhetsåterföring visar att alla är positiva till arbetssättet.

Det blir ett bra kunskapsutbyte på det gemensamma kontoret. Produktionen går ofta igång under tiden man projekterar och då blir det ännu större utbyte mellan byggentreprenörer och projektörer. Bygget pågår strax utanför fönstret.

Under de drygt timslånga projekteringsmötena ska alla delta. Efter ett sådant möte bildas arbetsgrupper bemannade med rätt

kompetens för att lösa konkreta problem inom respektive område. Där skapas engagemang och utväxling – alla inser att alla frågor är lika viktiga och att man tillför något när man är där.

För att samarbetet ska bli framgångsrikt krävs närvaroplikt, att man är öppen och vill dela med sig och tycker det är kul att sitta ihop och jobba. ByggDialog, som är fokuserat på att bygga offentliga byggnader inom vård och utbildning, är noga med hur laget byggs när man handlar upp underentreprenörer. Då talar man om hur man vill jobba och förutsättningarna för ett gemensamt projektkontor. Det gör att varje företag väljer folk som man vet passar in i arbetssättet.

En annan viktig förutsättning är att datauppkopplingarna är bra, det ska vara samma arbetsförutsättningar på projektkontoret som på hemmakontoret och arbetsmiljön måste vara god. Allmän service, till exempel fikarummet, måste fungera.

ByggDialog har som mål och ambition att arbeta BIM-inriktat under hela projektets gång. Modellen används till allt och ritningar används endast i liten grad. Sven Olsson tycker det är viktigt att introducera BIM-konceptet till alla aktörer i ett byggprojekt.

– Det är lättare att ha samarbete tack vare modellen. Men man kan inte gapa över för mycket när det gäller BIM utan ta ett steg i taget och se till att just denna del fungerar och blir genomförd. Vi har BIM-stationer ute på bygget där alla kan hämta in information som vi som byggare tillhandahåller.

De viktigaste vinsterna med gemensamt projektkontor är att projekten blir kostnadseffektiva och utvecklande. Projekteringsti- >>

» den komprimeras. Engagemanget och kunskapsutbytet blir också mycket större för alla som deltar.

– Vi har hållit på länge med det här konceptet så det är väl inarbetat och vi har bra erfarenhet av att jobba så här. Vi kräver av våra beställare att de ska vara på plats vilket är en stor fördel, de är en del av laget och har mycket att tillföra. Alla vet att under vissa dagar finns alla på plats och då sker en bra utväxling.

Alla sitter på projektkontoret på eget ansvar. Den som inte för stunden har något att arbeta med som rör projektet kan arbeta parallellt med andra projekt, det viktiga är att finnas på plats och kunna svara på frågor och delta i möten.

SVEN OLSSON SER INGA SVÅRIGHETER med gemensamma projektkontor utan bara möjligheter – arbetssättet är det enda rätta, menar han. Att lägga tid på att hitta dagar för gemensamma möten som passar alla är ett minne blott, när en specifik veckodag spikas som gemensam kan den bokas in ett halvår i taget.

– Även om arbetssättet fungerar bra finns det alltid saker att skriva på, till exempel kan vi säkert utveckla hur möten ska styras. Alla är inte vana att driva möten och vi borde kanske introducera en möteskurs. Allt kan effektiviseras, vi kan kanske bli ännu noggrannare när det gäller mötesdagordning. Man måste vara öppen för förändringar.

YLVA MATIKAINEN ÄR ARKITEKT på Mondo Arkitekter och har erfarenhet av många års samarbete med ByggDialog. Hon ser gemensamma projektkontor som ett sätt att skapa en mängd informella kontakter som ger en ytterligare dimension till ett byggprojekt.

– Grundförutsättningen för ett lyckat samarbete är att alla är likvärdiga aktörer och att personkemin fungerar. Det gäller att skapa en kultur med obokad tid på projektkontoret så att alla kan ta hand om olika frågor direkt. Som arkitekt har jag tagit rollen som projektpedagog, att förmedla det tekniska språket till dem som inte jobbar med det här till vardags, till exempel lärare och ibland beställare. Vi smörjer systemet med information tillbaka till teknikerna och sedan åter till brukarna, säger Ylva Matikainen och fortsätter:

– Arkitekten har alltid haft kontakt med brukaren men att ha en gemensam dialog under hela processen och riktad åt två håll kan bero på att jag är tekniskt intresserad och har jobbat så här länge. Det känns naturligt att ha öppenhet och släppa in andra i den egna designprocessen och själv kunna delta i andra processer. Jag kan vara med och prioritera lösningar som skyddar de arkitektoniska värdena. Det handlar även om att ta ett ökat ansvar för ekonomin i projektet, på platskontoret sitter vi nära inköp och kan diskutera olika lösningar som är prisvärda.

När man arbetar på ett gemensamt projektkontor är det viktigt att balansera tiden där mot tiden på det egna hemkontoret. Att

som projektör vara heltid på projektkontoret är inget att rekommendera, då förloras mycket av det egna kontorets kompetens. Man måste ha möjlighet att bolla saker med sina kollegor och odla sin kompetens och utveckling där. Ylva Matikainen tycker hon lär sig otroligt mycket genom det här arbetssättet. Genom att exempelvis arbeta nära montörer får hon insikt i vad som fungerar och inte fungerar vilket förbättrar hennes eget arbete.

BIM ÄR ETT LEVANDE VERKTYG hela tiden och Ylva Matikainen använder dagligen modellen i sin dialog med brukare, tekniker och entreprenörer. En ganska grov uppbyggnad av modellen ger den första grova kalkylen innan det detaljerade arbetet börjar som successivt närmar sig den målbild som brukaren tagit fram. Modellen ger möjlighet att kommunicera med brukarna på ett helt annat sätt än vad ritningar ger möjlighet till.

– Allt arbete på ett projektkontor handlar om att skapa en visuell och fysisk kommunikation och hålla sig borta från mejl och telefon. Man ska kunna gå direkt till varandra och diskutera alla frågor.

För Ylva Matikainen är de viktigaste fördelarna med ett gemensamt projektkontor att kunna utnyttja projektdeltagarnas kompetens maximalt och få ut mycket mer av varje person. Samarbetet ger även en mycket mer träffsäker slutprodukt än vad traditionellt arbete ger möjlighet till – en längre kontakt med brukaren ger resultat. Ett projektkontor leder till att det gemensamma ansvaret för projektet ökar, vi-känslan gör att man glömmer bort att man kommer från olika företag.

– Jag har fått många arkitektoniska idéer från exempelvis markentreprenörer och rörentreprenörer, skillnaderna mellan professionerna löses upp. I slutändan handlar allt om personkemi, man behöver inte ha tidigare erfarenhet av arbetssättet utan det handlar mer om att släppa på sin eventuella prestige och tänka vi istället. Man måste våga dela med sig och släppa in andra i sina egna frågor.
April 2019

Göran Nilsson

KONTAKT:

Sven Olsson

Teknisk chef, ByggDialog

Tfn: 070-374 63 27

E-post: sven.olsson@byggdialog.se

Ylva Matikainen

Arkitekt, Mondo Arkitekter

Tfn: 054-22 22 86

E-post: ylva.matikainen@mondo.se

FAKTA OM BIM ALLIANCE

BIM Alliance Sweden är en ideell förening som arbetar för ett bättre samhällsbyggande genom obrutna informationsflöden i samhällsbyggandets processer. Verksamheten finansieras via avgifter från medlemmarna och arbete av medlemmar som aktivt engageras i nätverk, projekt, workshops och seminarier.

BIM Alliance arbetar för implementering, förvaltning och utveckling av gemensamma öppna standarder, processer, arbetsmetoder och verktyg, med målet att bästa möjliga IT-hjälpmiddel och öppna standarder utnyttjas för att stimulera effektiva processer inom samhällsbyggandet.

BIM Alliance startade i januari 2014 genom sammanslagning av de tidigare föreningarna OpenBIM, fi2 Förvaltningsinformation och buldingSMART Sweden.

BIM Alliance

Drottninggatan 33

111 51 Stockholm

Tfn: 070-645 16 40

Webb: www.bimalliance.se